

není-li zvláštním zákonem výslovně stanoveno, že ztráta práva volebního nastává bezpodmínečně, může být tato ztráta výslovně jen tehdy, byl-li trestný čin spáchán z pohnutek nízkých a nečestných. Přečin dle §u 305 tr. zák. a přestupky dle §§ 308, 312 tr. zák. nejsou takovými činy trestnými, pro něž by v případě odsouzení byla podle ustanovení, platných v době, kdy zákon ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. nabyl účinnosti dle §u 76 dnem vyslášky, t. j. dnem 18. února 1919 — nastávala ztráta práva volebního do obcí a nebyla ztráta práva toho ani pozdějšími zákony na uvedené činy trestné rozšířena. (Viz výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 30. května 1919, čís. 10.732, uveřejněný pod čís. 16 Věstníku min. spravedl.). Přes to, že nalézací soud i soud odvolací zabývaly se vhodně řešením otázky, zda čin obžalovaného byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné, což jest podle §u 2 (1) zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. důležitě pro posouzení přípustnosti podmíněného odsouzení při případném budoucím odsouzení obžalovaného, nelze přece ze zjištění pohnutky nízké a nečestné ničeho vyvozovati v tomto případě pro ztrátu práva volebního, jelikož při odsouzení pro přečin podle §u 305 tr. zák. a přestupek §u 308, 312 tr. zák. nemůže podle platného práva vůbec nastati ztráta práva volebního.

Čís. 1200.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

V požadování odstupného za obchodní místnosti nelze spatřovati jednání pletichářské, po případě však přímé předražování (§ 7) zároveň převzatého zařízení obchodních místností.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1923, Kr I 999/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudě v Praze ze dne 4. června 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle čís. 4 §u 11 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti, opírající se o důvody zmatečnosti čís. 5, 9 a) §u 281 tr. ř., dlužno přiznati oprávnění, pokud ve směru věcném namítá, že zjištěné jednání obžalovaného nelze uznati za trestné pletichy dle §u 11 čís. 4 lich. zákona. Nalézací soud zjistil, že obžalovaný, nabízející Emanuelu J-ovi a Josefu L-ovi ku koupi zařízení tří obchodních místností s telefonem, ve spojení s přenecháním těchto místností, požadoval za tyto místnosti se zařízením zřejmě přemrštěnou cenu 50.000 Kč a uznal toto jednání za pletichářské a trestné dle §u 11 čís. 4 lich. zákona s odůvodněním, že požadování odstupného za pronajaté místnosti odporuje platným předpisům a jest způsobilé zvýšiti cenu

předmětů potřeby, totiž obchodního zařízení. Toto právní posouzení věci vychází však z nesprávného výkladu zákona, přehlížejíc, že požadování odstupného za přenechání nájemního předmětu jest pouhým přestupkem politickým dle §u 6 a 19 min. nař. ze dne 17. prosince 1918 čís. 83 sb. z. a n., a že předmětem řízení před soudem lichevním může býti v tomto případě pouze požadování zřejmě přemrštěné ceny za obchodní z a ř í z e n í, po případě úplaty za dobrou pověst závodu a postoupení kruhu zákazníků. A toto požadování, jež bylo i zde vlastním předmětem obžaloby, nelze uznati za trestné pletichy dle §u 11 čís. 4 lichevního zákona, nýbrž za prosté předražování dle §u 7 lichevního zákona. Neboť, bylo-li použito nedovoleného jednání — totiž požadování odstupného za přenechání najatých místností, — příčíciho se zákazu §u 6 nařízení ze 17. prosince 1918 čís. 83 sb. z. a n., k zastření požadování zřejmě přemrštěné ceny za obchodní zařízení, po případě za dobrou pověst obchodu a postoupení kruhu zákazníků, nestalo se toto zastřené jednání pletichářským, nýbrž zůstává v podstatě tím, čím bylo od počátku a čím by bylo bez nahodilého spojení s nepřipustným požadováním odstupného za přenechání najatých místností — totiž předražováním dle §u 7 lichevního zákona. Bylo proto povinností prvního soudu, by věc rozebral po této stránce a za tím účelem učinil potřebná zjištění, jichž rozsudek neobsahuje. Bude věcí nového hlavního přelíčení, by soud zjistil, zdali a kolik připadá z 50.000 Kč, jež požadoval obžalovaný na J-ovi a L-ovi, na odstupné za přenechání najatých místností, kolik na zařízení, a kolik na úplatu za postoupení zařízení obchodu se zákazníky. Napadený rozsudek jest na omylu (zmateční stížnost to právem vytýká), tvrdě, že obžalovaný nebyl oprávněn ničeho požadovati za postoupení obchodní klientely proto, že by byla stavební společnost J. a L. nemohla převzítí zákazníky obchodu potravinami. První soud přehlíží, že dobrá pověst závodu a kruh stálých odběratelů jsou pro postupujícího obchodníka kapitálem a objektem majetkovým, a že jest oprávněn, za tento objekt požadovati přiměřenou úplatu bez ohledu na to, má-li dosavadní klientela pro kupujícího cenu čili nic. Aby bylo lze posouditi, zda požadoval obžalovaný za obchodní zařízení a postoupení klientely cenu přiměřenou či zřejmě přemrštěnou, bude dále povinností nalézacího soudu, by na základě spolehlivého podkladu zjistil, jakou skutečnou cenu mělo zařízení a co by bylo přiměřeným reuitem za postoupení zavedeného obchodu se stálým okruhem klientela. Ze srovnání částek za tyto dva objekty majetkové požadovaných s přípustnými částkami bude pak lze posouditi, zda bylo 50.000 Kč, z nichž se ovšem vyloučí kvota, připadající na odstupné za pronajaté místnosti, cenou přiměřenou či zřejmě přemrštěnou a mnoho-li činil neoprávněný zisk, jehož obžalovaný zamýšlel dosíci.

Čís. 1201.

Sběh podléhá pravomoci vojenských trestních soudů, třebaš sběhnutí bylo amnestováno.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1923, Kr 349/23.)